អនុសញ្ញាស្ដីពីសិទ្ធិកុមារ

បានអនុម័តនិងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងឱ្យចូលរួមជាសមាជិក
តាមសេចក្ដីសម្រេចចិត្តលេខ ៤៤/២៥ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ១៩៨៩ របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២ ខែកញ្ញា ១៩៩០ ស្របតាមមាត្រា ៤៩

បុព្វកថា

រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះ

យល់ឃើញថា យោងតាមគោលការណ៍នានា ដែលប្រកាសក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ការទទួលស្គាល់សេចក្ដីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើត និងសិទ្ធិស្មើភាពនិងមិនអាចលក់ ដូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបាន របស់សមាជិកទាំងអស់នៃគ្រួសារមនុស្ស ជាគ្រឹះនៃសេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ចងចាំថា ប្រជាជាតិនៃសហប្រជាជាតិ បានប្រកាសបញ្ជាក់សារជាថ្មីក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ នូវជំនឿរបស់ខ្លួនទៅលើសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស លើសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃរបស់មនុស្ស ហើយប្ដេជ្ញាលើកស្ទួយវឌ្ឍនភាពសង្គម និងកម្រិតជីវភាពរស់នៅឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ក្នុងសេរីភាពកាន់តែទូលំទូលាយ ។

ទទួលស្គាល់ថា ក្នុងសេចក្ដីប្រកាសជាសកលស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិនានាស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស សហប្រជាជាតិបានប្រកាស និងយល់ស្របថា មនុស្សគ្រប់រូបត្រូវមានសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងអស់ ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្ដីប្រកាសជាសកលស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងកតិកាសញ្ញាអន្តរ ជាតិស្ដីអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែកបែបណាមួយ មានជាអាទិ៍ ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិនយោបាយ ឬមតិផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀតឡើយ ។

រំលឹកឡើងវិញថា ក្នុងសេចក្ដីប្រកាសជាសកលស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស សហប្រជាជាតិបានប្រកាសថា កុមារមានសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងការថែទាំពិសេស ។

ជឿជាក់ថា គ្រួសារជាអង្គភាពគ្រឹះនៃសង្គម និងជាមជ្ឈដ្ឋានធម្មជាតិ សម្រាប់ការរីកលូតលាស់ និងសុខុមាលភាពនៃសមាជិកទាំងអស់របស់សង្គម និងជាពិសេសកុមារ ត្រូវទទួលនូវការការពារ និងជំនួយឧបត្ថម្ភចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យគ្រួសារអាចបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនពេញលេញនៅក្នុងសហគមន៍។

ទទួលស្គាល់ថា ដើម្បីឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ពេញលេញ និងសមស្របតាមបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កុមារ កុមារត្រូវធំលូតលាស់ក្នុងមជ្ឈដ្ឋានគ្រួសារ ក្នុងបរិយាកាសសុភមង្គល សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការយោគយល់។

យល់ឃើញថា កុមារត្រូវហ្វឹកហាត់ឱ្យមានជីវភាពឯកត្តជនក្នុងសង្គម និងអប់រំក្នុងស្មារតីនៃឧត្តមគតិ ដូចមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ និងជាពិសេសក្នុងស្មារតីនៃសន្តិភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ការអត់ឱនឱ្យគ្នា សេរីភាព សមភាព និងសាមគ្គីភាព។

ចងចាំថា ភាពចាំបាច់ដើម្បីផ្តល់ការការពារពិសេសដល់កុមារ ត្រូវបានថ្លែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសនាក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩២៤ ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ និងក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិកុមារដែលបានអនុម័ត ដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី ២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៩ ហើយភាពចាំបាច់នេះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុង សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ (ជាពិសេសក្នុងមាត្រា ២៣ និងមាត្រា ២៤) ក្នុងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ជាពិសេសក្នុងមាត្រា ១០) និងក្នុងលក្ខន្តិកៈ និងលិខិតុបករណ៍ពាក់ព័ន្ធនានារបស់ស្ថាប័នឯកទេស និងអង្គការអន្តរជាតិ ដែលមានកិច្ចការទាក់ទិននឹងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ។

ចងចាំថា ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីសិទ្ធិកុមារ "ដោយសារភាពខ្វះខាងផ្នែករាងកាយ និងសតិបញ្ញា កុមារត្រូវការនូវកិច្ចការពារ និងការថែទាំជាពិសេស រួមទាំងការការពារសមស្របតាមផ្លូវច្បាប់ ទាំងមុននិងបន្ទាប់ពីកំណើត"។

រំលឹកឡើងវិញថា បទបញ្ញត្តិនៃសេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ខាងសង្គមកិច្ច និងខាងផ្លូវច្បាប់ទាក់ទងនឹងកិច្ចការពារ និងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ សំដៅជាពិសេសទៅរកការប្រគល់កូនឱ្យគេចិញ្ចឹម និងការសុំកូន លើថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ វិធានជាបទដ្ឋានអប្បបរមារបស់សហប្រជាជាតិ ដើម្បីគ្រប់គ្រងវិស័យយុត្តិធម៌សម្រាប់កុមារ (វិធានក្រុងប៉េកាំង) និងសេចក្តីប្រកាសស្តីពីការការពារស្ត្រី និងកុមារ ក្នុងពេលមានអាសន្ន និងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។

ទទួលស្គាល់ថា នៅក្នុងប្រទេសទាំងអស់ក្នុងពិភពលោក មានកុមារកំពុងរស់នៅក្នុងស្ថានភាពដ៏សែនលំបាក ហើយកុមារទាំងនោះ ត្រូវការនូវការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស។

យកមកពិចារណា សារសំខាន់នៃប្រពៃណី និងតម្លៃវប្បធម៌របស់ ប្រជាជាតិនីមួយៗ ក្នុងការការពារ និងការរីកចម្រើនដោយសុខដុមរបស់កុមារ ។

ទទួលស្គាល់ សារសំខាន់នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីលើកកំពស់ល័ក្ខខ័ណ្ឌជីវភាពរបស់កុមារនៅគ្រប់ប្រទេស ជាពិសេសក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

ផ្នែកទី ១

មាត្រា ១

សម្រាប់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ កុមារគឺជាមនុស្សមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ លើកលែងតែក្រោមច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះកុមារ នីតិភាពត្រូវបានកំណត់ទាបជាងនេះ ។

មាត្រា ២

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរព និងធានាសិទ្ធិដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ដល់កុមារដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានការរើសអើងណាមួយ ដោយឥតគិតពីពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ សាសនា មតិនយោបាយ ឬមតិផ្សេងទៀត ដើមកំណើតជាតិ ដើមកំណើតជនជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ អសមត្ថភាព កំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀតរបស់កុមារ របស់ឪពុកម្តាយកុមារ ឬអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងឡាយ ដើម្បីធានាឱ្យកុមារបាននូវការពារប្រឆាំងនឹងរាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង ឬទណ្ឌកម្ម ដែលផ្អែកលើមូលដ្ឋានស្ថានភាព សកម្មភាព ការបញ្ចេញមតិ ឬជំនឿរបស់ឪពុកម្តាយ របស់អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់កុមារ ។

មាត្រា ៣

១. នៅក្នុងវិធានការទាំងអស់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ទោះធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នឯកជន ឬសាធារណៈ ទទួលភារៈខាងសុខុមាលភាពសង្គម ឬដោយតុលាការ ឬអាជ្ញាធររដ្ឋបាល ឬអង្គការនីតិបញ្ញត្តិក៏ដោយ ផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ជាចម្បង។

២. រដ្ឋភាគី សន្យាធានាដល់កុមារនូវការការពារ និងការថែទាំចាំបាច់ ដើម្បីសុខុមាលភាពរបស់កុមារ ដោយយកមកគិតនូវសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្ដាយ អាណាព្យាបាល ឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលទទួលខុសត្រូវស្របច្បាប់ចំពោះកុមារ និងដើម្បីសម្រេចទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ និងរដ្ឋបាលដែលសមស្របទាំងអស់។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ស្ថាប័ន ទីភ្នាក់ងារ និងគ្រឹះស្ថានដែលមានបន្ទុកថែទាំ ឬការពារកុមារត្រូវធ្វើតាមបទដ្ឋានកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យនៃសុវត្ថិភាព សុខភាពអំពីចំនួន និងភាពសមស្របនៃបុគ្គលិក ព្រមទាំងសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រង។

មាត្រា ៤

រដ្ឋភាគីសន្យាចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ ខាងរដ្ឋបាល និងវិធានការផ្សេងទៀត ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិទាំងឡាយដែលទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ ចំពោះសិទ្ធិខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការក្នុងកម្រិតអតិបរមានៃធនធានដែលខ្លួនមាន និងបើចាំបាច់ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។

មាត្រា ៥

រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពតួនាទី សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្ដាយ ឬបើសមស្រប ត្រូវគោរពតួនាទី សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់សមាជិកគ្រួសារជាសាច់ញាតិ ឬសហគមន៍ អាស្រ័យតាមទំនៀមទម្លាប់នៅមូលដ្ឋាន អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬជនផ្សេងទៀត ដែលមាននាទីស្របច្បាប់លើកុមារ ក្នុងការតម្រង់ទិស និងការណែនាំសមស្របតាមសមត្ថភាពរបស់កុមារ ដើម្បីឱ្យកុមារប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងឡាយ ដែលទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៦

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់ថា កុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធិរស់រានមានជីវិតជាប់ពីកំណើត ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាក្នុងកម្រិតអតិបរមា តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះការរស់រាន និងការលូតលាស់របស់កុមារ ។

មាត្រា ៧

១. កុមារ ត្រូវបានចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានភ្លាម បន្ទាប់ពីពេលកើត និងត្រូវមានសិទ្ធិមានឈ្មោះមួយពីពេលកើតមក មានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិមួយ និងតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន កុមារត្រូវមានសិទ្ធិស្គាល់ឪពុកម្តាយ និងទទួលការថែទាំពីឪពុកម្តាយ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះ ស្របតាមច្បាប់ជាតិ និងកាតព្វកិច្ច ក្រោមលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិក្នុងវិស័យនេះ ពិសេសក្នុងករណីដែលកុមារ នឹងក្លាយជាជនឥតស្រុកទេស បើគ្មានការអនុវត្តនោះទេ ។

មាត្រា ៨

១. រដ្ឋភាគី សន្យាគោរពសិទ្ធិរក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់កុមារ រួមមានសញ្ជាតិ ឈ្មោះ និងទំនាក់ទំនងគ្រួសារផង ដូចបានទទួលស្គាល់ក្នុងច្បាប់ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកដោយខុសច្បាប់ឡើយ ។

២. បើកុមារម្នាក់ត្រូវរងការដកហូតដោយខុសច្បាប់ នូវធាតុមួយចំនួន ឬទាំងអស់ នៃអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន នោះរដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់ជំនួយ និងការការពារសមស្រប ដើម្បីស្តារអត្តសញ្ញាណរបស់កុមារឡើងវិញឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។

មាត្រា ៩

១. រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា កុមារមិនត្រូវបានបំបែកចេញពីឪពុកម្តាយ ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់កុមារឡើយ លើកលែងតែអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលស្ថិតក្រោមការពិនិត្យរបស់តុលាការ សម្រេចស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីថា ការបំបែកនេះ គឺចាំបាច់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ។ សេចក្តីសម្រេចនេះ អាចចាំបាច់តែក្នុងករណីពិសេស មានជាអាទិ៍ ឪពុកម្តាយធ្វើបាប ឬទុកចោល ឬឪពុកម្តាយលែងរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវធ្វើដោយគិតពីកន្លែងស្នាក់នៅរបស់កុមារ ។

២. នៅគ្រប់នីតិវិធីស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យចូលរួមក្នុងនីតិវិធីទាំងនោះ និងឱ្យបង្ហាញពីទស្សនៈរបស់ខ្លួន។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពសិទ្ធិរបស់កុមារដែលត្រូវបំបែកពីឪពុកឬម្តាយ ឬឪពុកម្តាយទាំងពីរ ក្នុងការរក្សាជាទៀងទាត់ នូវទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន និងការទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយឪពុកម្តាយ លើកលែងតែប្រការនេះផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ។

៤. បើការរស់នៅបែកគ្នាបណ្តាលមកពីវិធានការណាមួយផ្តើមដោយរដ្ឋភាគី មានជាអាទិ៍ ការឃុំខ្លួន ការដាក់ពន្ធនាគារ ការនិរទេស ការបំបរបង់ ឬមរណភាព (រួមទាំងមរណភាពបណ្តាលមកពីបុព្វហេតុណាមួយ នៅពេលរដ្ឋឃុំខ្លួន) ឪពុកឬម្តាយ ឬឪពុកម្តាយទាំងពីរ ឬកុមារ នោះរដ្ឋភាគី ដោយយោងតាមការស្នើសុំ ត្រូវជូនដំណឹងទៅឪពុកម្តាយ ឬកុមារ ឬបើសមស្រប ត្រូវជូនដំណឹងទៅសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ផ្សេងទៀត នូវព័ត៌មានសំខាន់អំពីទីកន្លែងនៃសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ដែលអវត្តមាន លើកលែងតែការជូនដំណឹងនេះ ប៉ះពាល់ដល់ផាសុខភាពរបស់កុមារ។ ម្យ៉ាងទៀត រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ការដាក់សេចក្តីស្នើសុំមួយបែបនេះ នឹងមិននាំឱ្យមានផលជាអវិភូត សម្រាប់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធឡើយ។

មាត្រា ១០

១. ស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ក្រោមមាត្រា ៩ កថាខណ្ឌ ១ គ្រប់ សេចក្តីស្នើសុំរបស់កុមារ ឬឪពុក ឬម្តាយរបស់កុមារ ដើម្បីចូល ឬចាកចេញពីរដ្ឋភាគី ក្នុងគោលបំណងជួបជុំគ្រួសារ ត្រូវតែដោះស្រាយក្នុងស្មារតីវិជ្ជមាន មនុស្សធម៌ និងដោយយកចិត្តទុកដាក់។ ក្រៅពីនេះ រដ្ឋភាគីត្រូវធានាថា ការដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះ នឹងមិនបង្កឱ្យមានផលអវិភូតដល់អ្នកសុំ និងដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកសុំឡើយ។

២. កុមារដែលមានឪពុកម្តាយរស់នៅក្នុងរដ្ឋផ្សេង មានសិទ្ធិរក្សាជាទៀងទាត់នូវទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ និងការទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយឪពុកម្តាយទាំងពីរ លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស។ ក្នុងទិសដៅនេះ និងស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ក្រោមមាត្រា ៩ កថាខណ្ឌ ១ រដ្ឋភាគីត្រូវគោរពសិទ្ធិរបស់កុមារ និងសិទ្ធិឪពុកម្តាយរបស់កុមារក្នុងការចាកចេញពីប្រទេស រួមមានប្រទេសរបស់ខ្លួនផង និងវិលចូលមកក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ។ សិទ្ធិចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ អាចស្ថិតក្រោមការរិតត្បិតបាន លុះត្រាតែការរិតត្បិតនោះបញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ

សុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិនិងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ ហើយស្របនឹងសិទ្ធិផ្សេងទៀត ដែលទទួលស្គាល់ដោយអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១១

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការផ្ទេរកុមារចេញក្រៅប្រទេស ដោយខុសច្បាប់ និងការមិនប្រគល់កុមារពីក្រៅប្រទេសមកវិញ ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគីត្រូវសម្រួលដល់ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ឬចូលជាសមាជិកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ។

មាត្រា ១២

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាអះអាងដល់កុមារដែលមានសមត្ថភាពបង្កើតទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន នូវសិទ្ធិបញ្ចេញទស្សនៈទាំងនោះដោយសេរី លើគ្រប់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ។ ទស្សនៈទាំងនេះរបស់កុមារ ត្រូវបានយកទៅពិចារណាថ្លឹងថ្លែង ដោយគិតទៅតាមវ័យ និងភាពចាស់ទុំរបស់កុមារ ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ កុមារត្រូវបានផ្តល់ជាពិសេស នូវឱកាសស្តាប់នីតិវិធីតុលាការ និងរដ្ឋបាល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ទោះដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈតំណាងម្នាក់ ឬស្ថាប័នសមស្របមួយ ស្របតាមបទបញ្ញត្តិនីតិវិធីនៃច្បាប់ជាតិ ។

មាត្រា ១៣

១. កុមារមានសិទ្ធិសម្តែងមតិដោយសេរី ។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេរីភាពស្រាវជ្រាវ ទទួល និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងគំនិតគ្រប់ប្រភេទ ដោយគ្មានគិតពីព្រំដែន ទោះជាតាមទម្រង់ផ្ទាល់មាត់ សរសេរ ឬបោះពុម្ព ទម្រង់សិល្បៈ ឬតាមគ្រប់គ្រឿងផ្សាយព័ត៌មានផ្សេងទៀត តាមការជ្រើសរើសរបស់កុមារ ។

២. ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ អាចស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិតខ្លះបាន លុះត្រាតែការរឹតត្បិតទាំងនេះត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ និងមានលក្ខណៈចាំបាច់ដូចខាងក្រោម ៖

(ក) ដើម្បីគោរពសិទ្ធិនិងកិត្តិនាមរបស់អ្នកដទៃ ឬ

(ខ) ដើម្បីការពារសន្តិសុខជាតិ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់ សុខភាព ឬសីលធម៌សាធារណៈ ។

មាត្រា ១៤

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពសិទ្ធិកុមារក្នុងការមានសេរីភាពគិតគូរ សេរីភាពខាងសតិសម្បជញ្ញៈ និងសេរីភាពខាងសាសនា។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវគោរពសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ និងបើសមស្រប អាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ក្នុងការនាំផ្លូវកុមារឱ្យប្រើប្រាស់សិទ្ធិកុមារ ស្របតាមសមត្ថភាពវិវត្តទៅមុខរបស់កុមារ។

៣. សេរីភាពសម្តែងសាសនា ឬជំនឿរបស់កុមារ អាចស្ថិតក្រោមការរិតត្បិតបាន ដរាបណាមានបញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ដើម្បីការពារសុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ សុខភាព និងសីលធម៌សាធារណៈ ឬសិទ្ធិ និងសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់អ្នកដទៃ។

មាត្រា ១៥

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារមានសេរីភាពខាងសមាគម និងមានសេរីភាពប្រជុំដោយសន្តិវិធី។

២. ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងនេះ អាចស្ថិតក្រោមការរិតត្បិតបាន លុះត្រាតែមានបញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងចាំបាច់ក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីអត្ថប្រយោជន៍នៃសន្តិសុខជាតិ ឬសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬដើម្បីការពារសុខភាពឬសីលធម៌សាធារណៈ ឬដើម្បីការពារសិទ្ធិនិងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ។

មាត្រា ១៦

១. គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវស្ថិតក្រោមការជ្រៀតជ្រែកតាមអំពើចិត្ត ឬដោយខុសច្បាប់ក្នុងជីវិតឯកជន គ្រួសារ លំនៅដ្ឋាន ឬការឆ្លើយឆ្លងរបស់កុមារ និងគ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវស្ថិតក្រោមការបំពារបំពានដោយខុសច្បាប់ លើកិត្តិយស និងកិត្តិនាមរបស់ខ្លួនឡើយ។

២. កុមារមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារដោយច្បាប់ ប្រឆាំងនឹងការជ្រៀតជ្រែក ឬការបំពារបំពានទាំងនេះ។

មាត្រា ១៧

រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សារសំខាន់នៃមុខងារផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធឃោសនា និងត្រូវធានាឱ្យកុមារមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន និងឯកសារពីប្រភពផ្សេងៗរបស់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាពិសេស ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យដែលសំដៅលើកស្ទួយសុខុមាលភាពខាងសង្គម ស្មារតី និងសីលធម៌របស់កុមារ ព្រមទាំងសុខភាពផ្នែករាងកាយ និងសតិបញ្ញារបស់កុមារ ។ ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវ :

(ក) ជំរុញប្រព័ន្ធឃោសនា ឱ្យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងឯកសារ បង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍ខាងសង្គម និងវប្បធម៌ដល់កុមារ និងស្របតាមស្មារតីនៃមាត្រា ២៩ ។

(ខ) ជំរុញសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីផលិត ផ្លាស់ប្តូរ និងផ្សាយព័ត៌មាន និងឯកសារ ដែលចេញមកពីប្រភពប្លែកៗគ្នាខាងវប្បធម៌ជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

(គ) ជំរុញការផលិត និងការផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅសម្រាប់កុមារ ។

(ឃ) ជំរុញប្រព័ន្ធឃោសនា ឱ្យគិតគូរជាពិសេសដល់សេចក្តីត្រូវការផ្នែកភាសារបស់កុមារដែលជាសមាជិកក្រុមជនជាតិភាគតិច ឬជាសមាជិកជនអន្តោប្រវេសន៍ ។

(ង) ជំរុញការកសាងគោលការណ៍ដឹកនាំសមស្រប សំដៅការពារកុមារឱ្យផុតពីព័ត៌មាន និងឯកសារដែលបំផ្លាញសុខុមាលភាពកុមារ ដោយយោងទៅលើបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៣ និងមាត្រា១៨ ។

មាត្រា ១៨

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព ដើម្បីធានាការទទួលស្គាល់គោលការណ៍ ដែលថាឪពុកម្តាយទាំងពីរមានតួនាទីរួមក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ និងធ្វើឱ្យកុមារមានការអភិវឌ្ឍន៍ ។ តួនាទីបឋមក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់កុមារ និងធ្វើឱ្យកុមារមានការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវស្ថិតនៅលើឪពុកម្តាយ ឬបើពុំនោះទេ តំណាងស្របច្បាប់របស់កុមារ ។ ពួកគេនេះ ត្រូវគិតមុនបង្អស់ដល់ផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ។

២. ដើម្បីធានា និងលើកស្ទួយសិទ្ធិដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់ជំនួយសមស្របដល់ឪពុកម្តាយ និងអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារដើម្បី បំពេញតួនាទីចិញ្ចឹមអប់រំកុមារ និងធានាដល់ការបង្កើតឱ្យមានស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាន និងភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកថែទាំកុមារ ។

៣. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ធានាដល់កុមារដែលមានឪពុកម្តាយជាអ្នកធ្វើការ នូវសិទ្ធិទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីភ្នាក់ងារ និងគ្រឹះស្ថានគាំពារកុមារ ដែលកុមារអាចទទួល ។

មាត្រា ១៩

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របខាងនិតិបញ្ញត្តិ រដ្ឋបាល សង្គមកិច្ច និងខាងអប់រំ ដើម្បីការពារកុមារពីគ្រប់ទម្រង់នៃអំពើហឹង្សា ការធ្វើឱ្យរបួស ឬការបៀតបៀនលើរាងកាយ ឬលើផ្លូវចិត្ត ការបោះបង់ចោល ឬការមិនអើពើ ការធ្វើបាប ឬការកេងប្រវ័ញ្ច រួមទាំងការបៀតបៀនខាងផ្លូវភេទ ក្នុងកំឡុងពេលដែលកុមារស្ថិតនៅក្រោមការចិញ្ចឹមបីបាច់របស់ឪពុកម្តាយទាំងពីរ ឬឪពុក ឬម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ ឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ដែលមានភារៈថែទាំកុមារ ។

២. វិធានការការពារទាំងនេះ បើសមស្រប គួរបញ្ចូលនីតិវិធីដែលសក្តិសិទ្ធ ដើម្បីស្ថាបនាកម្មវិធីសង្គមដែលផ្តល់ការគាំទ្រចាំបាច់ដល់កុមារ និងអ្នកដែលមានភារៈថែទាំកុមារ និងដើម្បីបង្ការតាមទម្រង់ផ្សេងៗ និងដើម្បីសំគាល់ភិនភាគ រាយការណ៍ បញ្ចូលព័ត៌មាន ស៊ើបអង្កេត គិតគូ និងតាមដានលើរាល់ករណីនៃការធ្វើបាបកុមារ ដូចលើកឡើងខាងលើ និងបើសមស្រប ដើម្បីកិច្ចអន្តរាគមន៍ពីតុលាការ ។

មាត្រា ២០

១. កុមារ ដែលត្រូវបានដកចេញជាបណ្តោះអាសន្ន ឬជាអចិន្ត្រៃយ៍ ពីមជ្ឈដ្ឋានគ្រួសាររបស់ខ្លួន ឬដែលផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ មិនអាចបណ្តោយឱ្យរស់នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋាននេះបាន មានសិទ្ធិទទួលការការពារ និងជំនួយឧបត្ថម្ភពិសេសពីរដ្ឋ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថែទាំកុមារខាងលើនេះ តាមជម្រើសផ្សេងៗ ស្របតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ។

៣. ការថែទាំនេះ អាចរាប់បញ្ចូលជាអាទិ៍ ការដាក់កុមារឱ្យគេទទួលចញ្ចឹម កាហ្វាឡានៃច្បាប់អ៊ីស្លាម ការសុំកូន ឬបើសិនជាចាំបាច់ ការដាក់កុមារក្នុងស្ថាប័នសមស្របដើម្បីថែទាំកុមារ ។ នៅពេលពិចារណារកដំណោះស្រាយ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ការចាំបាច់ឱ្យមានការអប់រំកុមារ និងលើការអប់រំខាងជាតិពន្ធ សាសនា វប្បធម៌ និងភាសារបស់កុមារ ។

មាត្រា ២១

១. រដ្ឋភាគីដែលទទួលស្គាល់ និង/ឬអនុញ្ញាតឱ្យមានប្រព័ន្ធសុំកូន ត្រូវធានាថា ផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ត្រូវស្ថិតក្នុងការពិចារណាខ្ពស់បំផុតក្នុងវិស័យនេះ ហើយរដ្ឋភាគីត្រូវៈ

(ក) ធានាថា សុំកូនអនុញ្ញាតបានតែដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាអ្នកសម្រេច ស្របតាមច្បាប់ និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធ និងផ្អែកលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានចំៗ និងគួរជឿទុកចិត្តទាក់ទងនឹងករណីនេះ និងធានាថា សុំកូនអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើដោយគិតពីស្ថានភាពកុមារទាក់ទងនឹងឪពុកម្តាយ ញាតិសន្តាន ឬអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់ និងបើចាំបាច់ ត្រូវធានាថា ជនពាក់ព័ន្ធបានដឹង និងបានសុខចិត្តចំពោះសុំកូនដោយផ្អែកលើការផ្តល់គំនិតប្រឹក្សាចាំបាច់នានា ។

(ខ) ទទួលស្គាល់ថា សុំកូនទៅក្រៅប្រទេស និងអាចពិចារណាថាជាជម្រើសថែទាំកុមារបាន លុះត្រាតែកុមារនៅក្នុងប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន មិនអាចដាក់ឱ្យគ្រួសារណាមួយចិញ្ចឹម ឬសុំយកទៅចិញ្ចឹម ឬដាក់ឱ្យថែទាំក្នុងលក្ខណៈសមរម្យបាន ។

(គ) ធានាថា កុមារពាក់ព័ន្ធនឹងសុំកូនទៅបរទេស បានទទួលការធានា និងបទដ្ឋានដូចគ្នា នឹងការធានា និងបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់ក្នុងករណីសុំកូនក្នុងស្រុក ។

(ឃ) ចាត់វិធានការសមស្របនានា ដើម្បីធានាក្នុងករណីសុំកូនទៅបរទេសថា ការផ្ទេរភារៈចិញ្ចឹមកូន មិនបង្កឱ្យមានការរកប្រាក់ចំណូលមិនត្រឹមត្រូវ សម្រាប់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនេះឡើយ ។

(ង) ត្រូវលើកស្ទួយទិសដៅនៃមាត្រានេះ តាមការធ្វើកិច្ចសម្រុះសម្រួល ឬចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬពហុភាគី តាមករណីនីមួយៗ និងប្រឹងប្រែងក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ ដើម្បីធានាថា ការផ្ទេរភារៈចិញ្ចឹមកុមារទៅបរទេស ត្រូវបានអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរ ឬអង្គការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ២២

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីធានាថា កុមារដែលស្វះស្វែងរកឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ឬដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាជនភៀសខ្លួន ស្របតាមច្បាប់និងនីតិវិធីអន្តរជាតិឬជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ទោះដោយម្នាក់ឯងក្តី ឬរួមដំណើរដោយឪពុកម្តាយ ឬជនផ្សេងទៀតក្តី ត្រូវទទួលបានការការពារ និងជំនួយមនុស្សធម៌សមស្របដើម្បីអាស្រ័យផលសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ និងក្នុងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ឬមនុស្សធម៌ ដែលរដ្ឋទាំងនោះជាភាគី ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដល់ការប្រឹងប្រែងទាំងអស់ ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលមានសមត្ថកិច្ចសហការជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីការពារ និងជួយឧបត្ថម្ភកុមារ ដែលស្ថិតនៅក្នុង

ស្ថានភាពដូចគ្នានេះ និងដើម្បីស្វែងរកឪពុកម្តាយ ឬសមាជិកគ្រួសារផ្សេងទៀតរបស់កុមារភៀសខ្លួន ដើម្បីបានមកនូវព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់កុមារ បានជួបជុំគ្រួសារខ្លួនឡើងវិញ។ បើរកមិនឃើញឪពុកម្តាយ ឬសមាជិកណាម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់កុមារទេ កុមារត្រូវបានទទួលការការពារ ដូចគ្នានឹងកុមារផ្សេងទៀត ដែលបាត់បង់មជ្ឈដ្ឋានគ្រួសាររបស់ខ្លួនជាស្ថាពរ ឬជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយហេតុផលដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ២៣

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារពិការខាងសតិបញ្ញា ឬរាងកាយ ត្រូវមានជីវភាពពេញលេញ និងសមរម្យ ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលធានាដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់កុមារ លើកស្ទួយសេចក្តីទុកចិត្តលើខ្លួនឯងរបស់កុមារ និងសម្រួលឱ្យកុមារចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងជីវភាពសហគមន៍។

២. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់សិទ្ធិទទួលបានការថែទាំពិសេសរបស់កុមារពិការ និងត្រូវជំរុញ និងធានាផ្តល់ តាមធនធានដែលមាន ឱ្យដល់កុមារពិការ និងអ្នកដែលមានភារៈថែទាំកុមារ នូវជំនួយឧបត្ថម្ភ តាមការស្នើសុំ និងសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពកុមារ និងស្ថានភាពឪពុកម្តាយកុមារ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលថែទាំកុមារ។

៣. ដោយទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីត្រូវការពិសេសរបស់កុមារពិការ ជំនួយឧបត្ថម្ភដែលផ្តល់ ស្របតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើដោយឥតគិតថ្លៃ រៀងរាល់លើកដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយយោងទៅលើប្រភពធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឪពុកម្តាយកុមារ ឬអ្នកដែលទទួលថែទាំកុមារ។ ជំនួយឧបត្ថម្ភ ត្រូវគ្រោងផ្តល់ឱ្យកុមារពិការ មានសិទ្ធិទទួល និងទទួលជាក់ស្តែងនូវការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល សេវាថែទាំសុខភាព សេវាស្តារនីតិសម្បទា ការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីរកការងារធ្វើ និងឱកាសលំហែកាយ ដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ឱ្យកុមារសម្រេចបាន នូវការរួមរស់ក្នុងសង្គមឡើងវិញដ៏ពេញលេញបំផុត តាមដែលអាចធ្វើបាន និងសម្រេចបានការអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលលក្ខណៈ រួមមានការអភិវឌ្ឍន៍ខាងវប្បធម៌ និងស្មារតីរបស់គេផង។

៤. ក្នុងស្មារតីនៃសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រដ្ឋភាគីត្រូវជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសមស្រប ស្តីពីការថែទាំបង្ការសុខភាព និងការព្យាបាលតាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ និងតាមដំណើរអាការៈក្នុងខ្លួននៃកុមារពិការ រួមមានការផ្សព្វផ្សាយ និងទទួលព័ត៌មាន ស្តីពីវិធីនៃការស្តារនីតិសម្បទារ

ការអប់រំ និងសេវាខាងវិជ្ជាជីវៈផង ក្នុងទិសដៅឱ្យរដ្ឋភាគីអាចបង្កើនសមត្ថភាព និងការប៉ិនប្រសប់របស់ខ្លួន និងពង្រីកបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនក្នុងវិស័យនេះ។ ក្នុងចំណុចនេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសេចក្តីត្រូវការនៃប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

មាត្រា ២៤

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារក្នុងការទទួលបានកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៃសុខភាព តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ព្រមទាំងសម្ភារៈរូបវ័ន្តសម្រាប់ការព្យាបាលជំងឺ និងស្តារសុខភាព។ រដ្ឋភាគី ត្រូវប្រឹងប្រែងធានាឱ្យបានថា គ្មានកុមារណាម្នាក់ត្រូវបានដកសិទ្ធិឡើយ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់ចែងអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនូវសិទ្ធិខាងលើនេះ និងជាពិសេស ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បី :

(ក) បន្ថយមរណភាពនៃទារក និងកុមារ ។

(ខ) ធានាផ្តល់ដល់កុមារទាំងអស់ នូវជំនួយសុខាភិបាល និងការថែទាំសុខភាពចាំបាច់នានា ដោយផ្តោតជាពិសេសលើការអភិវឌ្ឍន៍ការថែទាំសុខភាពបឋម។

(គ) កំចាត់រោគ និងកង្វះអាហារបំប៉នសុខភាព រួមទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌថែទាំសុខភាពបឋមផងជាអាទិ៍ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិជ្ជាដែលមានស្រាប់ និងតាមរយៈការផ្គត់ផ្គង់អាហារបំប៉នគ្រប់គ្រាន់ និងទឹកស្អាត ដោយគិតពីគ្រោះថ្នាក់ និងភ័យន្តរាយនៃភាពកខ្វក់ផ្នែកបរិស្ថាន។

(ឃ) ធានាឱ្យមាតាទាំងឡាយទទួលបានការថែទាំសុខភាពសមស្រប មុនពេលនិង ក្រោយពេលសម្រាលកូន។

(ង) ធានាឱ្យគ្រប់ផ្នែកនៃសង្គម ជាពិសេសឪពុកម្តាយនិងកុមារ បានទទួលព័ត៌មាន មានសិទ្ធិទទួលការអប់រំ និងទទួលបានការឧបត្ថម្ភក្នុងការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង មូលដ្ឋានស្តីពីសុខភាព និងអាហារបំប៉នកុមារ ប្រយោជន៍នៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ អនាម័យរាងកាយ និងអនាម័យបរិស្ថាន និងការបង្ការគ្រោះថ្នាក់។

(ច) បង្កើតការថែទាំសុខភាពដោយការបង្ការ ផ្តល់ការណែនាំដល់ឪពុកម្តាយ ការអប់រំ និងសេវាស្តីពីផែនការគ្រួសារ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការស័ក្តិសិទ្ធិនិងសមស្រប ដើម្បីលុបបំបាត់រាល់ការអនុវត្តជាប្រពៃណី ដែលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពកុមារ ។

៤. រដ្ឋភាគី សន្យាលើកស្ទួយ និងលើទឹកចិត្តដល់សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចឱ្យបានពេញលេញជាលំដាប់នូវសិទ្ធិ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងមាត្រានេះ ។ ចំពោះបញ្ហានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសេចក្តីត្រូវការនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

មាត្រា ២៥

រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារដែលត្រូវបានដាក់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឱ្យស្ថិតក្នុងភារៈចិញ្ចឹមថែទាំ ការពារ ឬព្យាបាលសុខភាពរាងកាយ ឬសតិបញ្ញា មានសិទ្ធិទទួលបានការពិនិត្យមើលជាទៀងទាត់ នូវការថែទាំខ្លួន និងគ្រប់ស្ថានភាពផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្ទេរភារៈចិញ្ចឹម ។

មាត្រា ២៦

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារគ្រប់រូប ក្នុងការទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីសន្តិសុខសង្គម រួមមានកិច្ចធានារ៉ាប់រងសង្គមផង និងត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចឱ្យបាននូវការប្រើប្រាស់ឱ្យបានពេញលេញនូវសិទ្ធិនេះ ស្របតាមច្បាប់ក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ។

២. ផលប្រយោជន៍ទាំងនេះ បើសមស្រប ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យ ដោយគិតតាមធនធាន និងស្ថានភាពរបស់កុមារ និងអ្នកដែលមានភារៈចិញ្ចឹមបីបាច់កុមារ ព្រមទាំងការពិចារណាផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នើសុំផលប្រយោជន៍ ដែលធ្វើឡើងដោយកុមារ ឬក្នុងនាមកុមារ ។

មាត្រា ២៧

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារគ្រប់រូប ក្នុងការមានកម្រិតជីវភាពគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍រាងកាយ សតិបញ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ និងសង្គមរបស់កុមារ ។

២. ឪពុកម្តាយ ឬអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្ទុកលើកុមារ គឺជាអ្នកទទួលខុសត្រូវទីមួយ ក្នុងការធានាឱ្យមាន តាមលទ្ធភាពនិងសមត្ថភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន នូវល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការរស់នៅដែលចាំបាច់សម្រាប់ការីកលូតលាស់របស់កុមារ ។

៣. រដ្ឋភាគី ដោយយោងតាមស្ថានភាពជាតិ និងក្នុងកម្រិតមធ្យោបាយរបស់ខ្លួន ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របនានា ដើម្បីជួយឧបត្ថម្ភដល់ឪពុកម្តាយ និងអ្នកផ្សេងទៀត ដែលទទួលបន្ទុកលើកុមារ ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិនេះ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវឧបត្ថម្ភសម្ភារៈ និងផ្តល់កម្មវិធីគាំទ្រនានា ជាពិសេសទាក់ទងនឹងចំណីអាហារ សំលៀកបំពាក់ និងកន្លែងស្នាក់នៅ ។

៤. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីទារឱ្យបាននូវជំនួយឧបត្ថម្ភសម្រាប់កូនពីឪពុកម្តាយ ឬពីបុគ្គលផ្សេងទៀត ដែលទទួលបន្ទុកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កុមារ ទាំងនៅក្នុងប្រទេស ទាំងនៅក្រៅប្រទេស ។ ជាពិសេស បើអ្នកទទួលបន្ទុកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កុមារ រស់នៅក្នុងប្រទេសផ្សេងពីប្រទេសរបស់កុមារ រដ្ឋភាគីត្រូវជំរុញឱ្យមានការចូលជាសមាជិកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ឬការកិច្ចព្រមព្រៀងបែបនេះ ព្រមទាំងការអនុម័តការរៀបចំសមស្របផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ២៨

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិកុមារទទួលការអប់រំ ហើយដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិនេះឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងជាលំដាប់ និងផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃឱកាសស្មើភាព រដ្ឋភាគីត្រូវ :

(ក) ធ្វើឱ្យការអប់រំកម្រិតបឋមមានលក្ខណៈជាកាតព្វកិច្ច និងឥតបង់ថ្លៃសម្រាប់គ្រប់គ្នា ។

(ខ) ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការអប់រំកម្រិតមធ្យម រួមមានការអប់រំចំណេះទូទៅ និងវិជ្ជាជីវៈផង បើកទូលាយដល់កុមារគ្រប់រូប និងចាត់វិធានការសមស្របនានា មានជាអាទិ៍ ការបង្កើតការអប់រំឥតបង់ថ្លៃ និងការផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុក្នុងករណីចាំបាច់ ។

(គ) ធានា តាមគ្រប់មធ្យោបាយសមស្រប ឱ្យមានការអប់រំជាន់ខ្ពស់សម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ ដោយយកសមត្ថភាពជាមូលដ្ឋាន ។

(ឃ) បើកទូលាយឱ្យកុមារទាំងអស់ បានទទួលព័ត៌មាននិងការណែនាំស្តីពីការអប់រំនិងវិជ្ជាជីវៈ ។

(ង) ចាត់វិធានការជំរុញឱ្យមានការចូលរៀនទៀងទាត់ និងការចុះថយនៃអត្រាបោះបង់ចោលការសិក្សា ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថា វិន័យសាលាត្រូវបានអនុវត្ត ក្នុងបែបផែនស្របនឹងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់កុមារ និងស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវលើកស្ទួយ និងលើកទឹកចិត្ត ដល់សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងវិស័យអប់រំ ជាពិសេស ដើម្បីរួមចំណែកលុបបំបាត់ភាពអវិជ្ជានិងអនក្ខរភាពទូទាំងពិភពលោក និងដើម្បីសម្រួលសិទ្ធិទទួលបាននូវចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេស និងវិធីបង្រៀនបែបទំនើប ។ ក្នុងបញ្ហានេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

មាត្រា ២៩

១. រដ្ឋភាគីយល់ស្របថា ការអប់រំកុមារត្រូវតែឆ្ពោះទៅរក :

(ក) ការអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលិកលក្ខណៈ ទេពកោលស្យ សមត្ថភាពកាយ និងសតិបញ្ញារបស់កុមារ ឱ្យដល់សក្តានុពលភាពពេញទំហឹងបំផុតរបស់កុមារ ។

(ខ) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារឱ្យគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ។

(គ) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារឱ្យចេះគោរពឪពុកម្តាយ អត្តសញ្ញាណ ភាសា និងតម្លៃនៃវប្បធម៌របស់ពួកគេ ការគោរពតម្លៃជាតិនៃប្រទេសដែលកុមារកំពុងរស់នៅ ការគោរពតម្លៃជាតិនៃប្រទេសដើមកំណើតរបស់កុមារ និងគោរពអារ្យធម៌នានា ខុសពីអារ្យធម៌ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កុមារ ។

(ឃ) ការបណ្តុះបណ្តាលកុមារ សម្រាប់ការរស់នៅប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងសង្គមសេរី ក្នុងស្មារតីយោគយល់គ្នា សន្តិភាព អត់ឱនឱ្យគ្នា ស្មើភាពរវាងភេទ និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិទាំងអស់ ក្រុមជាតិពន្ធ ជនជាតិ និងសាសនា និងជនអន្តោប្រាម ។

(ង) ការបណ្តុះគំនិតដល់កុមារឱ្យគោរពបរិស្ថានធម្មជាតិ ។

២. គ្មានផ្នែកណាមួយនៃមាត្រានេះ ឬមាត្រា ២៨ ត្រូវបានយកមកបកស្រាយ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេរីភាពរបស់រូបវ័ន្តបុគ្គល ឬនិតិបុគ្គល ក្នុងការបង្កើត និងដឹកនាំគ្រឹះស្ថានសិក្សាឡើយ ឱ្យតែការប្រតិបត្តិគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ និងការអប់រំដែលផ្តល់ក្នុងគ្រឹះស្ថានទាំងនោះស្របតាមបទដ្ឋានអប្បបរមា តាមការកំណត់របស់រដ្ឋ ។

មាត្រា ៣០

នៅក្នុងរដ្ឋដែលមានជនភាគតិចខាងជាតិពន្ធ សាសនា ឬភាសា ឬជនអន្តោប្រវេសន៍ កុមារជាសមាជិក នៃជនភាគតិច ឬជនអន្តោប្រវេសន៍នេះ មិនត្រូវទទួលរងនូវការដកហូតសិទ្ធិមានជីវភាពវប្បធម៌ សិទ្ធិ បង្រៀន និងប្រតិបត្តិសាសនា ឬប្រើភាសាផ្ទាល់ខ្លួន ដោយរួមជាមួយសមាជិកផ្សេងទៀតនៃក្រុមរបស់ ខ្លួនឡើយ ។

មាត្រា ៣១

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់កុមារ ក្នុងការសម្រាកនិងលំហែកាយ ចូលរួមក្នុងសម្តែង និង ក្នុងសកម្មភាពលេងកំសាន្តផ្សេងៗ សមស្របតាមអាយុរបស់កុមារ និងចូលរួមដោយសេរីក្នុងជីវភាព វប្បធម៌ និងសិល្បៈ ។

២. រដ្ឋភាគីត្រូវគោរព និងលើកស្ទួយសិទ្ធិរបស់កុមារ ក្នុងការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញក្នុងជីវភាព វប្បធម៌ និងសិល្បៈ និងត្រូវជំរុញឱ្យមានការផ្តល់ឱកាសសមស្របនិងស្មើភាព សម្រាប់សកម្មភាពវប្បធម៌ សិល្បៈ លេងកំសាន្ត និងលំហែកាយ ។

មាត្រា ៣២

១. រដ្ឋភាគី ទទួលស្គាល់សិទ្ធិការពារកុមារ ប្រឆាំងការកេងប្រវ័ញ្ចសេដ្ឋកិច្ច និងការឱ្យធ្វើការងារ ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ ឬដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សារបស់កុមារ ឬដែលអាចបំផ្លាញសុខភាព ឬការអភិវឌ្ឍន៍រាងកាយ សតិបញ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ ឬសង្គមរបស់កុមារ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ រដ្ឋបាល សង្គម និងការអប់រំ ដើម្បីធានាដល់ការ អនុវត្តមាត្រានេះ ។ ក្នុងទិសដៅនេះ និងយោងតាមបទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេង ទៀត រដ្ឋភាគី ជាពិសេស :

(ក) ត្រូវកំណត់អាយុអប្បបរមាមួយ ឬអាយុអប្បបរមាច្រើនសម្រាប់ចូលធ្វើការ ។

(ខ) ត្រូវចែងបទបញ្ជាសមស្របស្តីពីម៉ោងពេល និងល័ក្ខខ័ណ្ឌការងារ ។

(គ) ត្រូវកំណត់ទោស ឬទណ្ឌកម្មសមស្របផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តស័ក្តិសិទ្ធិនូវ មាត្រានេះ ។

មាត្រា ៣៣

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការខាងនីតិបញ្ញត្តិ រដ្ឋបាល សង្គម និងការអប់រំ ដើម្បីការពារកុមារឱ្យផុតពីការប្រើប្រាស់ខុសច្បាប់នូវថ្នាំញៀន និងសារជាតិប្រែប្រួលស្មារតី ដូចមានកំណត់ក្នុងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិនានាទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ និងដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់កុមារ ក្នុងការផលិត និងការជួញដូរខុសច្បាប់នូវសារជាតិទាំងនេះ។

មាត្រា ៣៤

រដ្ឋភាគី សន្យាការពារកុមារឱ្យផុតពីគ្រប់ទម្រង់នៃអាជីវកម្មផ្លូវភេទ និងហឹង្សាផ្លូវភេទ។ ក្នុងទិសដៅទាំងនេះ រដ្ឋភាគី ជាពិសេស ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របនានាក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ ក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដើម្បីទប់ស្កាត់ :

(ក) ការអូសទាញ ឬការបង្ខិតបង្ខំកុមារ ឱ្យចូលរួមសកម្មភាពខុសច្បាប់ខាងផ្លូវភេទ។

(ខ) ការប្រើប្រាស់កុមារក្នុងអាជីវកម្មពេស្យាកម្ម ឬប្រព្រឹត្តដោយខុសច្បាប់ ខាងផ្លូវភេទផ្សេងទៀត។

(គ) ការប្រើប្រាស់កុមារជាអាជីវកម្មក្នុងការសម្តែងកាមសាស្ត្រ ឬផលិតសម្ភារៈកាមសាស្ត្រ។

មាត្រា ៣៥

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ ទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចាប់ពង្រត់ ការលក់ដូរ ឬការជួញដូរកុមារ ទោះក្នុងគោលបំណងអ្វី ឬទម្រង់ណាក៏ដោយ។

មាត្រា ៣៦

រដ្ឋភាគី ត្រូវការពារកុមារប្រឆាំងនឹងទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃអាជីវកម្ម ដែលប៉ះពាល់ដល់គ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃសុខុមាលភាពរបស់កុមារ។

មាត្រា ៣៧

រដ្ឋភាគី ធានាថា :

(ក) គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវទទួលរងទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្តទៅលើខ្លួន ឬការផ្តន្ទាទោស ឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាបឡើយ។ ទោសប្រហារជីវិត ឬដាក់គុកអស់មួយជីវិត ដោយគ្មានលទ្ធភាពដោះលែង មិនត្រូវដាក់ចំពោះបទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្តដោយមនុស្សមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំឡើយ។

(ខ) គ្មានកុមារណាម្នាក់ ត្រូវបានដកហូតសេរីភាពដោយខុសច្បាប់ ឬតាមអំពើចិត្តឡើយ។ ការចាប់ខ្លួន ការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ពន្ធនាគារកុមារ ត្រូវធ្វើស្របតាមច្បាប់ និងត្រូវប្រើសម្រាប់តែវិធានការចុងក្រោយ និងសម្រាប់រយៈពេលខ្លីបំផុត។

(គ) កុមារណាដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព ត្រូវទទួលបានការគិតគូរប្រកបដោយមនុស្សធម៌ ដោយការគោរពចំពោះសេចក្តីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើតរបស់មនុស្ស និងគិតដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់មនុស្សក្នុងវ័យកុមារ។ ជាពិសេស កុមារទាំងអស់ដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព ត្រូវដាក់ឱ្យនៅដោយឡែកពីមនុស្សពេញវ័យ លើកលែងតែផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ មិនតម្រូវឱ្យធ្វើដូច្នេះ ហើយកុមារទាំងនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិទាក់ទងជាមួយគ្រួសារខ្លួន តាមរយៈការឆ្លើយឆ្លង និងការជួបសួរសុខទុក្ខ លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសចេញ។

(ឃ) កុមារដែលត្រូវបានដកហូតសេរីភាព មានសិទ្ធិទទួលបានភ្លាមៗនូវជំនួយផ្នែកច្បាប់ និងជំនួយសមស្របផ្សេងៗទៀត និងមានសិទ្ធិជំទាស់ភាពស្របច្បាប់នៃការដកហូតសេរីភាពខ្លួន ចំពោះមុខតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង និងមានសិទ្ធិទទួលបានសេចក្តីសម្រេចយ៉ាងឆាប់លើបណ្តឹងបែបនេះ។

មាត្រា ៣៨

១. រដ្ឋភាគីសន្យាគោរព និងធានាឱ្យមានការគោរពបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ដែលអនុវត្តទៅលើរដ្ឋភាគីដែលមានជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ហើយពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វាល់វិធានការដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានាថា មនុស្សដែលមិនទាន់ដល់អាយុ ១៥ ឆ្នាំ មិនត្រូវចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងសង្គ្រាមឡើយ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវជៀសវាងរើសមនុស្សដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់ ១៥ ឆ្នាំ ឱ្យចូលបំរើក្នុងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធរបស់ខ្លួន។ ក្នុងការរើសទ័ព ក្នុងចំណោមមនុស្សដែលមានអាយុចាប់ពី ១៥ ឆ្នាំឡើង

ប៉ុន្តែមិនទាន់ដល់អាយុ ១៨ ឆ្នាំ រដ្ឋភាគី ត្រូវខំប្រឹងប្រែងជ្រើសរើសមនុស្ស ដែលមានអាយុច្រើនជាងគេបំផុតជាអាទិភាព ។

៤. ស្របទៅតាមកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ ក្រោមច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ដើម្បីការពារប្រជាពលរដ្ឋស៊ីវិលក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វាល់វិធានការដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានា និងថែទាំកុមារ ដែលប៉ះពាល់ដោយជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។

មាត្រា ៣៩

រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វាល់វិធានការសមស្រប ដើម្បីជំរុញការស្តារកាយសម្បទា និងចិត្តសាស្ត្រ ឱ្យមានដូចដើមវិញ និងការដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសង្គមវិញនូវកុមារដែលរងគ្រោះ : ដោយការបោះបង់ចោល អំពើអាជីវកម្ម ឬការបំពាន ដោយទារុណកម្ម ទម្រង់ណាមួយនៃការប្រព្រឹត្តកម្មទៅលើខ្លួន ឬការផ្តន្ទាទោសឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប ឬដោយសារជំម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។ ការស្តារនិងបញ្ចូលទៅក្នុងសង្គមវិញ ត្រូវស្ថិតក្នុងបរិយាកាសមួយដែលលើកស្ទួយសុខភាព ការគោរពតម្លៃខ្លួនឯង និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់កុមារ ។

មាត្រា ៤០

១. រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថា កុមារដែលជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬដែលគេស្គាល់ថាបានល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទ័ណ្ឌ មានសិទ្ធិទទួលបានការគិតគូរ ឱ្យបានសមស្របទៅនឹងការលើកស្ទួយការយល់របស់កុមារអំពីសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃរបស់ខ្លួន ។ ការគិតបែបនេះ ពង្រឹងកុមារឱ្យចេះគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់អ្នកដទៃ និងយកមកគិតនូវអាយុរបស់កុមារ ព្រមទាំងនូវសេចក្តីប្រាថ្នាចង់បញ្ចូលកុមារមកក្នុងសង្គមវិញ និងចង់ឱ្យកុមារមានតួនាទីស្ថាបនានៅក្នុងសង្គម ។

២. ក្នុងទិសដៅនេះ និងដោយគិតទៅនឹងបទបញ្ញត្តិនៃលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋភាគីត្រូវធានា ជាពិសេស ថា:

(ក) គ្មានកុមារណាម្នាក់ត្រូវជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬទទួលស្គាល់ថាបានល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដោយសារអំពើ ឬការខកខាន ដែលច្បាប់ជាតិ ឬច្បាប់អន្តរជាតិ មិនបានហាមឃាត់នៅពេលអំពើ ឬការខកខាននោះកើតឡើងឡើយ ។

(ខ) កុមារដែលជាប់សង្ស័យ ឬជាប់ចោទថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ យ៉ាងហោចណាស់ ត្រូវទទួលបាននូវការធានាដូចតទៅ :

(i) ចាត់ទុកកុមារថាឥតទោស រហូតទាល់តែពិរុទ្ធភាពត្រូវបានបង្ហាញស្របតាមច្បាប់ ។

(ii) ប្រាប់កុមារភ្លាមៗ និងដោយផ្ទាល់ អំពីការចោទប្រកាន់មកលើខ្លួន ឬបើសមស្រប ប្រាប់តាមរយៈឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលសបច្បាប់របស់កុមារ និងផ្តល់ទីប្រឹក្សាខាងផ្លូវច្បាប់ ឬជំនួយសមស្របផ្សេងទៀត សម្រាប់ការរៀបចំ និងបង្ហាញនូវការការពារដល់កុមារ ។

(iii) ត្រូវជំនុំជំរះរឿងក្តីភ្លាមដោយអាជ្ញាធរ ឬតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ក្នុងសវនាការប្រកបដោយយុត្តិធម៌សមស្របតាមច្បាប់ នៅចំពោះមុខទីប្រឹក្សាច្បាប់ ឬជំនួយសមស្របផ្សេងទៀត និងល្គឹកណាវាមិនផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍ល្អបំផុតរបស់កុមារ ជាពិសេស ដោយយកមកគិតនូវអាយុ ឬស្ថានភាពរបស់កុមារ ឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលស្របច្បាប់របស់កុមារ ។

(iv) មិនត្រូវទទួលរងការបង្ខិតបង្ខំឱ្យផ្តល់សក្ខីភាព ឬសារភាពកំហុសឡើយ ។ ត្រូវសួរចម្លើយ ឬឱ្យមានការសួរចម្លើយសាក្សីដាក់បន្ទុក និងត្រូវឱ្យមានការចូល និងការសួរចម្លើយសាក្សីដោះបន្ទុក ក្នុងនាមកុមារក្រោមល័ក្ខខ័ណ្ឌសមភាព ។

(v) បើពិនិត្យឃើញថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ កុមារអាចសុំឱ្យអាជ្ញាធរ ដែលមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងមិនលំអៀង ឬតុលាការថ្នាក់លើ ស្របតាមច្បាប់ ពិនិត្យឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចនេះ និងលើវិធានការណាមួយដែលដាក់បង្ខំតាមសេចក្តីសម្រេចនេះ ។

(vi) ទទួលបានដោយឥតគិតថ្លៃនូវជំនួយរបស់អ្នកបកប្រែ បើកុមារមិនអាចយល់ ឬនិយាយភាសាដែលត្រូវបានប្រើនោះទេ ។

(vii) ត្រូវគោរពយ៉ាងពេញលេញនូវសិទ្ធិនៃជីវិតឯកជនរបស់កុមារ នៅក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធី ។

៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវខិតខំលើកស្ទួយការបង្កើតច្បាប់ នីតិវិធី អាជ្ញាធរ និងស្ថាប័ន សម្រាប់ជាពិសេស អនុវត្តទៅលើកុមារដែលជាប់សង្ស័យ ជាប់ចោទ ឬទទួលស្គាល់ថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងជាពិសេស :

(ក) ត្រូវកំណត់អាយុអប្បបរមា ដែលក្រោមអាយុអប្បបរមានេះ កុមារត្រូវបានសន្មត់ជាមុនថា ពុំមានសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទ័ណ្ឌ ។

(ខ) សមស្របនិងចាំបាច់ វិធានការសម្រាប់ដោះស្រាយចំពោះកុមារទាំងនេះ មិនចាំបាច់ពឹងផ្អែកលើនីតិវិធីតុលាការឡើយ ឱ្យតែសិទ្ធិមនុស្ស និងការធានាខាងផ្លូវច្បាប់ ត្រូវបានគោរពពេញលេញ។

៤. ចំណាត់ការមួយចំនួនដូចជាការថែទាំ របៀបកែតម្រង់ និងគ្រប់គ្រង ការផ្តល់ដំបូន្មាន ការដាក់ឱ្យនៅក្រៅឃុំដោយមានល័ក្ខខ័ណ្ឌ ការថែទាំនៅតាមគ្រួសារ កម្មវិធីអប់រំចំណេះទូទៅ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ព្រមទាំងជម្រើសផ្សេងទៀតក្រៅពីការថែទាំតាមស្ថាប័ន ត្រូវធ្វើឱ្យមានឡើង ដើម្បីធានាថាកុមារបានទទួលការចាត់ការសមស្រប នឹងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ និងមានសមាមាត្រទៅនឹងស្ថានភាពរបស់កុមារ និងបទល្មើស។

មាត្រា ៤១

គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ប៉ះពាល់ដល់បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលនាំឱ្យសម្រេចបាននូវសិទ្ធិរបស់កុមារ និងដែលអាចមាននៅក្នុង :

(ក) ច្បាប់របស់រដ្ឋភាគី ឬ

(ខ) ច្បាប់អន្តរជាតិដែលនៅជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋនោះឡើយ។

ផ្នែកទី ២

មាត្រា ៤២

រដ្ឋភាគី សន្យាផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយនូវគោលការណ៍ និងបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ តាមមធ្យោបាយសមស្របនិងសកម្មសម្រាប់នឹងមនុស្សពេញវ័យ ក៏ដូចជាកុមារផងដែរ។

មាត្រា ៤៣

១. ក្នុងគោលបំណងពិនិត្យការវិវឌ្ឍន៍ទៅមុខនៃការសម្រេចបាន នូវការបំពេញកាតព្វកិច្ច ដែលសន្យាដោយរដ្ឋភាគីក្នុងអនុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការស្តីពីសិទ្ធិកុមារមួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង។ គណៈកម្មាធិការ មានមុខងារកំណត់ដូចតទៅនេះ។

២. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវមានអ្នកជំនាញការចំនួន ១០ រូប ដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ និងមានសមត្ថកិច្ចដែលគេទទួលស្គាល់ ក្នុងវិស័យដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើស

រើសតាមការបោះឆ្នោតដោយរដ្ឋភាគី ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន និងត្រូវធ្វើការក្នុងឋានៈជាបុគ្គលឯកជន ដោយធ្វើការពិចារណាបែងចែកទៅតាមភូមិសាស្ត្រដោយសមធម៌ ព្រមទាំងទៅតាមប្រព័ន្ធច្បាប់ធំៗ។

៣. សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់ ពីបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនដែលជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋភាគី។ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចជ្រើសតាំងបេក្ខជន ១ រូប ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន។

៤. ការបោះឆ្នោតលើកដំបូង ត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន និងបន្ទាប់មក ការបោះឆ្នោត ត្រូវរៀបចំឡើងរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ យ៉ាងតិច ៤ ខែ មុនដល់កាលបរិច្ឆេទកំណត់នៃការបោះឆ្នោតនីមួយៗ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវចេញលិខិតអញ្ជើញឱ្យរដ្ឋភាគីដាក់បញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈ ២ ខែ។ បន្ទាប់មក អគ្គលេខាធិការ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនទាំងអស់តាមលំដាប់អក្ខរក្រម ដោយបញ្ជាក់ឈ្មោះរដ្ឋភាគីដែលបានជ្រើសតាំងបេក្ខជនទាំងនោះ ហើយត្រូវបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះនេះ ទៅរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

៥. ការបោះឆ្នោត ត្រូវរៀបចំឡើងក្នុងសម័យប្រជុំនៃរដ្ឋភាគី នៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមការកោះអញ្ជើញដោយអគ្គលេខាធិការ។ កូរ៉ុមសម្រាប់កិច្ចប្រជុំគឺពីរភាគបីនៃរដ្ឋភាគីនៃកតិកាសញ្ញានេះ។ បេក្ខជនដែលជាប់ជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវតែជាបេក្ខជនទទួលបានសម្លេងច្រើនបំផុត និងសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាត ពីតំណាងរបស់រដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

៦. សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោត សម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការ អាចមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតឡើងវិញ ប្រសិនបើមានការជ្រើសតាំងជាថ្មី។ អាណត្តិសមាជិក ៥ រូប ក្នុងចំណោមសមាជិកជាប់ឆ្នោតលើកទី ១ ត្រូវផុតកំណត់ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ ហើយឈ្មោះរបស់សមាជិកទាំង ៥ រូបនេះ ត្រូវចាប់ឆ្នោតជាបន្ទាន់ដោយប្រធានអង្គប្រជុំ ក្រោយពីការបោះឆ្នោតលើកទី ១។

៧. ក្នុងគ្រាមានមរណភាព ឬការសុំលាឈប់ពីតំណែង ឬប្រកាសដោយបុព្វហេតុណាមួយថា មិនអាចបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនក្នុងគណៈកម្មាធិការ នោះរដ្ឋភាគីដែលបានជ្រើសតាំងសមាជិកនេះ ត្រូវតែងតាំងអ្នកជំនាញម្នាក់ផ្សេងទៀត ពីក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន ឱ្យបន្តបំពេញរយៈពេលនៃអាណត្តិដែលនៅសល់ ដោយមានការយល់ព្រមពីគណៈកម្មាធិការ។

៨. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន។

៩. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសមន្ត្រីការិយាល័យរបស់ខ្លួនសម្រាប់រយៈពេល ២ ឆ្នាំ។

១០. សម័យប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើជាធម្មតានៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬនៅកន្លែងសមស្របណាមួយផ្សេងទៀត ដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការ។ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវរៀបចំសម័យប្រជុំប្រចាំឆ្នាំជាធម្មតា។ រយៈពេលនៃសម័យប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ត្រូវកំណត់ ឬកែប្រែឡើងវិញបើចាំបាច់ ក្នុងសម័យប្រជុំមួយរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដោយមានការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ។

១១. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្តល់បុគ្គលិក និងសម្ភារៈរូបវ័ន្តចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យគណៈកម្មាធិការ បំពេញមុខងារឱ្យបានស័ក្តិសិទ្ធិ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។

១២. សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ដែលបានបង្កើតឡើងស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលបរិលាភពីធនធានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ តាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងបែបបទកំណត់ដោយមហាសន្និបាត។

មាត្រា ៤៤

១. រដ្ឋភាគីសន្យាដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការ តាមរយៈអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវរបាយការណ៍ស្តីពីវិធានការដែលបានអនុម័ត ផ្តល់អនុភាពដល់សិទ្ធិ ដូចបានទទួលស្គាល់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ និងរបាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាព ក្នុងការអាស្រ័យផលនៃសិទ្ធិទាំងនេះ :

(ក) ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ ដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានសម្រាប់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។

(ខ) បន្ទាប់មក រៀងរាល់ ៥ ឆ្នាំម្តង។

២. របាយការណ៍ដែលធ្វើស្របតាមមាត្រានេះ ត្រូវបញ្ជាក់ពីកត្តានិងការលំបាក បើមាន ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កម្រិតនៃការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញានេះ។ របាយការណ៍ ត្រូវបញ្ចូលព័ត៌មានឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ផងដែរ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យគណៈកម្មាធិការ នូវការពន្យល់សព្វគ្រប់អំពីការអនុវត្តអនុសញ្ញាក្នុងប្រទេសពាក់ព័ន្ធ។

៣. រដ្ឋភាគី ដែលដាក់របាយការណ៍ពេញលេញលើកទី ១ ជូនគណៈកម្មាធិការ មិនចាំបាច់សរសេរឡើងវិញ ក្នុងរបាយការណ៍បន្តបន្ទាប់របស់ខ្លួន ដែលដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការស្របតាមកថាខណ្ឌ ១(ខ) នៃមាត្រានេះ នូវព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានដែលមានក្នុងរបាយការណ៍មុនៗទេ។

៤. គណៈកម្មាធិការ អាចស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមពីរដ្ឋភាគី ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ។

៥. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ទៅមហាសន្និបាតរៀងរាល់ ២ ឆ្នាំម្តង។

៦. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាឱ្យមានការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយ នូវរបាយការណ៍របស់ខ្លួន នៅក្នុងប្រទេសខ្លួនផ្ទាល់។

មាត្រា ៤៥

ដើម្បីជំរុញឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ និងដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងវិស័យដូចចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ :

(ក) ស្ថាប័នឯកទេស មូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងស្ថាប័នផ្សេងទៀតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ មានសិទ្ធិតែងតាំងតំណាង ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួន។ គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញ មូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ ឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀតដែលគណៈកម្មាធិការយល់ថាសមស្រប ដើម្បីផ្តល់មតិឯកទេសស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ក្នុងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន។ គណៈកម្មាធិការ អាចអញ្ជើញស្ថាប័នឯកទេស មូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ ឬស្ថាប័នផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ បញ្ជូនរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ក្នុងវិស័យដែលស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេ។

(ខ) បើយល់ថាចាំបាច់ គណៈកម្មាធិការត្រូវបញ្ជូនទៅស្ថាប័នឯកទេស មូលនិធិសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចឯទៀត នូវរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីដែលមានភ្ជាប់នូវសេចក្តីស្នើសុំ ឬដែលបង្ហាញនូវសេចក្តីត្រូវការ ដើម្បីសុំជំនួយឬការណែនាំខាងបច្ចេកទេស ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសេចក្តីសង្កេត និងការជូនយោបល់របស់គណៈកម្មាធិការ បើមាន ស្តីពីការស្នើសុំឬការបង្ហាញខាងលើ។

(គ) គណៈកម្មាធិការ អាចផ្តល់អនុសាសន៍ទៅមហាសន្និបាត ដើម្បីសុំឱ្យអគ្គលេខាធិការចាត់ចែងក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការ ឱ្យមានការសិក្សា លើបញ្ហាពិសេសជាក់លាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិកុមារ។

(ឃ) គណៈកម្មាធិការ អាចធ្វើការជូនយោបល់ណែនាំ និងផ្តល់អនុសាសន៍ទូទៅ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានព័ត៌មានដែលបានទទួលស្របតាមមាត្រា ៤៤ និងមាត្រា ៤៥ នៃអនុសញ្ញានេះ។ យោបល់ណែនាំ

និងអនុសាសន៍រួមទាំងនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវរាយការណ៍ជូនមហាសន្និបាត ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវយោបល់របស់រដ្ឋភាគី ប្រសិន ជាមាន។

ផ្នែកទី ៣

មាត្រា ៤៦

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបើកចំហឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ចុះហត្ថលេខា។

មាត្រា ៤៧

អនុសញ្ញានេះជាកម្មវត្ថុនៃការឱ្យសច្ចាប័ន។ លិខិតុប្បករណ៍នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤៨

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវទុកចំហឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ចូលជាសមាជិក។ លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិកត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៤៩

១. អនុសញ្ញានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៣០ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ទី ២០ នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិក នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗ ដែលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ក្រោយពីការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកទី ២០ អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៣០ គិតចាប់ពីពេលដែលរដ្ឋនោះ តំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៥០

១. រដ្ឋភាគី អាចស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម និងដាក់សេចក្តីស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មនេះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ បន្ទាប់មក អគ្គលេខាធិការត្រូវបញ្ជូនសំណើធ្វើ វិសោធនកម្ម ទៅរដ្ឋភាគីនានា ដោយសុំឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងនោះបញ្ជាក់ថាតើគាំទ្រឱ្យមានសន្និសីទនៃរដ្ឋភាគី ដើម្បីពិនិត្យ និងបោះ

ឆ្នោតលើសេចក្តីស្នើសុំនោះដែរ ឬទេ។ បើក្នុងរយៈពេល ៤ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយឆ្លង មាន ១ ភាគ ៣ យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគី គាំទ្រឱ្យមានសន្និសីទបែបនេះ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវកោះធ្វើសន្និសីទ ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ វិសោធនកម្ម ដែលអនុម័តដោយសម្លេងភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតនៅក្នុងសន្និសីទ ត្រូវដាក់ជូនទៅមហាសន្និបាត ដើម្បីសុំការយល់ព្រម។

២. វិសោធនកម្មដែលបានអនុម័ត ស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលបានទទួលការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ និងទទួលបានការអនុម័ត ដោយសម្លេងភាគច្រើន ២ ភាគ ៣ នៃរដ្ឋភាគី។

៣. ពេលវិសោធនកម្មចូលជាធរមាន វិសោធនកម្មនេះ នឹងក្លាយជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់រដ្ឋភាគីដែលព្រមទទួលយក។ រដ្ឋភាគីដទៃទៀត ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ និងវិសោធនកម្មលើកមុន ដែលពួកគេបានព្រមទទួលយក។

មាត្រា ៥១

១. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវទទួល និងផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់រដ្ឋទាំងអស់ នូវល័ក្ខខ័ណ្ឌរបស់រដ្ឋ ដែលធ្វើនៅពេលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក។

២. ល័ក្ខខ័ណ្ឌណាដែលវិសមភាពនឹងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ។

៣. ល័ក្ខខ័ណ្ឌ អាចដកយកទៅវិញបានគ្រប់ពេលវេលា ដោយការជូនដំណឹងអំពីការដកខ្លួននេះទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយបន្ទាប់មក អគ្គលេខាធិការ ត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋទាំងអស់។ ការជូនដំណឹងនេះ មានអនុភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលការជូនដំណឹង។

មាត្រា ៥២

១. រដ្ឋភាគី អាចប្រកាសដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះ ដោយការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការប្រកាសដកខ្លួន មានអនុភាព ១ ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលការជូនដំណឹង។

មាត្រា ៥៣

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបានតែងតាំងជាអ្នកទទួលរក្សាទុកអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៥៤

ច្បាប់ដើមនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលមានជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ៉ុល មានតម្លៃស្មើគ្នា និងត្រូវតំកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការសហប្រជាជាតិ។

ជាបន្ទាល់នៃអនុសញ្ញានេះ បុណ្ណទូតដែលចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម ដោយបានទទួលនូវការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ។

-----------//---------